

Prahos lituanistinėje mokyklėlėje „Debesynas“ vaikai nė nejunta, kad mokosi

Audronė Jonikienė

Ne kartą teko girdėti vyresnius žmones pasakojant, kaip jie kadaise, ištroškę žinių, daugelį kilometrų rudenį brisdavo į mokyklą pažliugusiais takais, o žiemą klampodavo per pusnis. Tačiau ir mūsų skubriame amžiuje pasitaiko ne mažiau įkvepiančių pavyzdžių: į Prahoje įsikūrusią lituanistinę mokyklėlę „Debesynas“ atvažiuoja vaikai ne tik iš sostinės, bet ir kitų Čekijos miestų, esančių už 100, 150 ir net 350 kilometrų. Kokia gi šios jaunos, vos pirmus mokslo metus pabaigusios, mokyklos paslaptis? Atsakymas slypi mokinių atliekamos repo dainelės pavadinime: „Debesynas veža“ (vaizdo įrašą galima pasižiūrėti čia: Debesynas veža).

Mokslo metų uždarymo šventė

„Repo tekstas sukurtas panaudojant mokslo metų temų žodžius, ir tai, ką buvo sunku išmokti per pamokas, su didžiausiu džiaugsmu įveikėme besimokydami repuoti, – pasakoja dainelės teksto autorė, mokyklėlės iniciatorė ir vadovė Eglė Raudonikienė. – Galbūt tai galėtų būti inspiracija kitoms mokykloms, o taip pat pavyzdys, kaip lietuviškai sunkiai kalbantys vaikai gali įsijausti į jiems įdomią veiklą.“

Prahoje ir anksčiau gyvavo lituanistinė mokyklėlė, tačiau neįveikusi visoms mažoms bendruomenėms būdingų sunkumų (mažai vaikų, ir tie patys labai skirtingo amžiaus ir kalbinių gebėjimų, mokytojų, patalpų trūkumas, motyvacijos stoka), veiklą nutraukė. Vis dėlto ši pirmtakų nesėkmė nenuslopino LR ambasadoriaus Čekijoje sutuoktinės Eglės Raudonikienės pasiryžimo prikelti mokyklėlę naujam gyvenimui. Lituanistė ir trijų mokyklinio amžiaus vaikų mama puikiai suvokė grėsmes lietuvių kalbai svetimkalbėje aplinkoje ir lituanistinio švietimo svarbą išeivijoje. Netrukus susitelkė būrelis bendraminčių. Ir štai 2015 m. rudenį ambasados patalpose mokyklėlė atgimė pavadinimu „Debesynas. Prieiga prie Lietuvos“.

Mokyklos tikslai išties rimti, tačiau praktinės pamokėlės ugdant „vaiko norą priimti lietuvybę kaip savo tapatybės dalį“, mokant lietuvių kalbos ir skatinant ją branginti vyksta smagiai ir žaismingai. Savo mintimis apie mokymo procesą ir pirmųjų mokslo metų patirtimi dalijasi Eglė Raudonikienė:

„Sprendimas, kaip motyvuoti vaikus (ir tėvus) aukoti dalį šeštadienių, gimė netikėtai – per žaidimą. Kadangi esame neformalaus ugdymo mokykla, vadovėlių medžiagą, gramatikos taisykles ir pratimus mes patys verčiame kalbos žaidimu arba pritaikome kokį nors žinomą stalo ar lauko žaidimą tai medžiagai kartoti daug kartų ir įvairiais būdais, kad ji būtų įsisavinama ne mokantis taisykles, bet praktiškai. Žaidimas taip pat suteikia puikią galimybę mokomą medžiagą pritaikyti įvairiems intelekto tipams – kai kurių vaikų akys sužiba mokantis galininką žaidžiant „Twister“, kitų skaičiuojant kauliukų taškus žaidžiant stalo žaidimą ir asmenuojant, trečių mokantis savaitės dienas žaidžiant tam perkurtą kortų žaidimą „melagis“; vyresni nosinių rašybos mokosi, pavyzdžiui, aukcione pirkdami sakinius, keldami kainą už taisyklingus ir saugodamiesi nenusipirkti klaidingo, rašydami „bėgančius diktantus“, kai vienas komandos narys turi perskaityti ir įsidėmėti sakinį viename klasės gale ir jį atbėgęs prie lentos teisingai padiktuoti draugui… O teatro žaidimai, tiek komandiniai, tiek kūrybiški, padeda vaikams burtis kaip kolektyvui ir susidraugauti, taip pat pašalina įtampos ir oficialumo likučius. Taigi „Debesynas“ jiems ne prievolė, o veikiau klubas, kuriame nė patys nejunta, kad mokosi.“

Mokyklos vadovė džiaugiasi, kad pavyko suburti nuostabią savanorių komandą. Be jos pačios, su vyresniais vaikais dirbo dar dvi nuolatinės mokytojos: Geda Montvilaitė-Sabaitienė ir Aurelija Galinytė. Joms talkino asistentės Alina Kiškytė ir Dovilė Valenčiūtė, o su mažųjų (3–5 metų) grupe pasikeisdamos dirbo ambasados darbuotojos Vaida Braškytė-Nemečkova, Silvija Kloudova, ir grupelė savanorių: Birutė Leinartienė, Natalija Stanienė, Greta Leimontaitė, Vytautė Vailionytė.

Pirmaisiais metais visi dirbo be atlygio ir net mažiausias kiekvieno indėlis buvo be galo vertingas.

Paskutinį skambutį visi nulydėjo optimistiškai nusiteikę. Atkurtoji mokyklėlė tapo Čekijos lietuvių bendruomenės traukos centru, o kitais metais draugišką mokinių būrį galbūt papildys net „vokietukai“ iš Drezdeno.

Audronė Jonikienė

Lituanistinės mokyklos „Debesynas“ nuotraukos

www.pasauliolietuvis.lt

Mielai pasidalysime svetainėje ir žurnale skelbiamais tekstais ir nuotraukomis, tik prašome **nurodyti informacijos šaltinį ir autorius**.

SPAUDOS, RADIJO IR TELEVIZIJOS RĖMIMO FONDAS